

ΟΙΝΟΥ ΕΓΓΑΡΙΑΣ

Ἐν τῷ λεξικῷ Δημητράκου καὶ ἐν τῷ λήμματι ἐγγαρία ἀναγιγνώσκομεν :

ἐγγαρία (ή) παπ. ἀγγαρεία βλ. λ. 2) παπ. Ἐρμένου κυβερνήτου οἴνου ἐγγαρίας.

Τῷ ὄντι, ἐν B. G. U. 21 III 16 (IV) ἔχομεν :

. . .] καὶ Ἐρμίνου κυβερνήτου
οἴνου ἐνγαρίας

Ἐκ τῆς συγκρίσεως τοῦ λήμματος μετὰ τοῦ Βερολινείου παπύρου διαπιστοῦται 1) ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ λήμματος ἐν τῷ ὡς ἄνω λεξικῷ ποιεῖται χρῆσιν τοῦ ὀνόματος Ἐρμένου· 2) ὅτι ταυτίζει τὸ οἴνου ἐνγαρίας μετὰ τοῦ οἴνου ἐγγαρίας ἐρμηνεύων τὴν λέξιν ἐγγαρία διὰ τοῦ ἀγγαρεία.

Ὡς πρὸς τὴν γραφὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ κυβερνήτου Ἐρμίνου παρατηροῦμεν τὰ κάτωθι :

Εἰς τὸ ἔργον τοῦ Emil Kiessling «Sammelbuch» (1955) (τόμος 5ος, τεῦχος 4ον, σελὶς 425) ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸ ἔργον τῶν Ulrich Wilcken καὶ Ludwig Mitteis «Griechische Urkunden der papyrussammlung zu Leipzig (1906) (τόμος Α' σελ. 341) ἔχομεν τὴν γραφὴν τοῦ ὡς ἄνω κυρίου ὀνόματος μετὰ **ι** καὶ **ει**! Ἐρμῖνος — Ἐρμεῖνος.

Εἰς τὸ ἔργον ὠσαύτως τοῦ Fr. Preisigke «Namenbuch» (Eidelberg 1922) καὶ ἐν τῇ στήλῃ 105 ἔχομεν τὰς γραφάς :

Ἐρμῆνος <Ἐρμῖνος>

Ἐρμῖνος <Ἐρμεῖνος, Ἐρμῆνος>

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω γίνεται φανερόν ὅτι εἰς τὸ λεξικὸν Δημητράκου τὸ ὄνομα τοῦ κυβερνήτου Ἐρμίνου ἔχει γραφῆ διὰ τύπου μὴ ἀποθησαυρισμένου ἐν τοῖς λεξικοῖς.

Ὡς πρὸς τὸν ταυτισμὸν τῶν λέξεων ἐνγαρία — ἐγγαρία — ἀγγαρεία, ὃν ποιεῖται τὸ λεξικὸν Δημητράκου, παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς :

Εἰς τὸ παπυρολογικὸν λεξικὸν τοῦ Fr. Preisigke «Wörterbuch der Griechischen Papyrusurkunden. (Berlin 1925 — 1931) βλέπει τις τὰ κάτωθι λήμματα.

Ἄ γ γ α ρ ε ί α (ἀγγαρεύω): Fronleistung für den Beförderungsdienst
Lit: Pr. Fachw — B. 226,8 [III]: ἀ. γεγενημένη εἰς ἐπιδημίαν αὐτοκράτορος.
B 21 III 16 (IV); οἶνος — ρίας, Weinlieferung für die Beamten des Beförderungsdienstes. Stud. XX 75,21 [III/IV]: φόρετρον ὄνου — ρίας τῷ στρατιώτῃ
SB 3924,5 [I]. Gen. 54,18 [IV]. Form. 1241 [VI/VII]. Lond. 1356, II [VIII].

ἐ γ γ α ρ ε ύ ω (ἀγγαρεύω) zur frone für den Beförderungsdienst Herausziehen. Teb. 5,182: Berbot: κτήνη — ρεύειν ἐπὶ τι τῶν ἰδίων Lond. 1171 B.C.: μηδενὶ ἐξέστω ἐγγαρεύειν τοὺς ἐπὶ τῆς χώρας.

Εἰς τὸν 4ον τόμον τοῦ ὡς ἄνω παπυρολογικοῦ λεξικοῦ τὸν συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ Emil Kiessling (Marburg 1966) ἀναγιγνώσκομεν ὡσαύτως τὰ κάτωθι λήμματα:

ἐ γ γ α ρ ε ί α (ἀγγαρεύω) frone für den transportdienst. Ross II 18,147 [II]: δραχμαὶ X καθαρὰς ἀπὸ πάντων πλὴν ἐωρτικῶν ἐνγαρειῶν διὰ [πεισμάτων].

ἐ γ γ α ρ ε ύ ω (ἀγγαρεύω) Zur frone für den transportdienst heranziehen. B. 1565,4 [III]: ὄνος θήλεια μυόχρους ἐνγαρευθεῖσα.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι, ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τοῦ ἰωτακτισμοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς γραφῆς τοῦ παπύρου (340 μ.Χ.), ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τοῦ ὅτι «Le suffixe **ια** a été largement productif durant toute l'histoire du Grec ancien jusque dans la κοινή» (P. Chantraine: la formation des noms en Grec ancien-Paris 1930, σελ. 33), ἡ κατάληξις **εια** θὰ ἠδύνατο νὰ γραφῆ διὰ τοῦ **ια** ὡς δέχεται καὶ ὁ Fr. Preisigke ἐρμηνεύων τὸ χωρίον οἶνος ἐν γ α ρ ί α ς = Weinlieferung für die beamten des Beförderungsdienstes = προσφορὰ οἴνου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ὑπηρεσίας μεταφορᾶς. Ὁ τύπος ὅμως ἐν γ α ρ ί α κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν μᾶλλον προέρχεται οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀ γ γ α ρ ε ύ ω, ὁπότε θὰ εἴχομεν τὴν γραφὴν μὲ **ει**, ἀλλὰ ἐκ τοῦ ἐν γ α ρ έ ω (ἐπιδημέω) δι' ὃ μάλιστα τὸ λεξικὸν Δημητράκου γράφει:

«ἐγγαρέω. ἐπιγρ. ἀμφιβ. σημ.»,

ἐνῶ τὸ λεξικὸν Lrdell - Scott - Κωνσταντινίδη χωρὶς νὰ θέτῃ ὑπὸ ἀμφιβολίαν τὴν σημασίαν αὐτοῦ γράφει: «ἐνγαρέω — ἐπιδημέω. ἐπιγρ. Ἡλιδ. SGDI Anhang. II, σ. 336 = ol. 335· «πρβλ. Arch. ZTG. XXXV, 38».

Τῇ ἀληθείᾳ, βάσει τῆς ὡς ἄνω πληροφορίας τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω λεξικοῦ διεπίστωσα ὅτι ὑπάρχει ὁ τύπος ἐν γ α ρ ο ὦ ν τ ε ς εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῆς Ἡλιδος τὴν περιεχομένην ἐν σελίδι 457 καὶ ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν 335 τοῦ I. O. τῶν Dittenberger καὶ Purgold (Berlin 1896) ἔχουσαν ὡς ἀκολουθῶς:

Ἡ πόλις ἡ τῶν Ἡλείων καὶ Ρωμ[αίων]

οἱ ἐνγαροῦντε[ς] Πόπλιο[ν] Ἀλφ[ιον]

Πρῶμον, προσεβευ[τ]ὴν καὶ ἀντιστ[ρατη]

γον, Διὶ Ὀλυμπ[ί]ῳ

Οἱ ἐκδόται τῆς ὡς ἄνω ἐπιγραφῆς ἐρμηνεύοντες τὴν μετοχὴν ἐν γ α ρ ο ὦ ν τ η ς διὰ τῶν συνωνύμων λέξεων ἐπιδημοῦντες, μετοικοῦντες γράφουσιν ἐν σελίδι 460 τὰ ἀκόλουθα:

«Das sonst unbekannte ἐνγαροῦντες Z. 2 kann nur ein synonym von ἐπι-

δημοῦντες oder μετοικοῦντες sein, das aus dem alten einheimischen dialekt beibehalten wurde. Es scheint auf ein adjectivum ἔγ-γα-ρος gleichbedeutend mit ἔγγειος, Zurückzugehen».

Σημειωτέον ὅτι τὸν τύπον ἐνγαροῦντες εὔρον καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 938 ἐπιγραφὴν τῆς σελίδος 790 τοῦ ὡς ἄνω ἔργου, ἀλλὰ εἰς τὸν πίνακα λέξεων καὶ ἐν σελίδι 885 ἔχει «ἐγγαροῦντες 335,2· 938,1 ?», ὅπου τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον δηλοῖ ἀμφίβολον ἀνάγνωσιν τῆς ἐφθαρμένης λέξεως. Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἐν τῷ παπύρῳ λέξις ἐ ν γ α ρ ῖ α ἔχει ἀντιστοιχίαν πρὸς τὴν μετοχὴν ἐ ν γ α ρ ο ῦ ν τ ε ς (= ἐπιδημοῦντες, μετοικοῦντες) ὅποτε ο ἴ ν ο ς ἐ ν γ α ρ ῖ α ς θὰ ἐσήμαινεν ὅ,τι σήμερον λέγομεν ο ἴ ν ο ς ἐ ν τ ὄ π ι ο ς (indigena vinum).